

แนวโน้มการใช้ไม้สับในตลาดจีน

1. อุตสาหกรรมไม้สับในจีน

ความคิดริเริ่มเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีอันก้าวหน้า และความร่วมมือระหว่างประเทศ นับเป็นการพัฒนาประสิทธิภาพการใช้พลังงานของจีนอย่างมีนัยสำคัญ โดยจีนเองก็ยอมรับว่า “ประเทศจีนยังมีช่องว่างในประสิทธิภาพการใช้พลังงานเมื่อเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว”

จากแผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะเวลา 5 ปี ฉบับที่ 12 (2011-15) ได้ระบุถึงแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมของจีน ที่มีมูลค่าถึง 3.6 ล้านล้านหยวน ซึ่งก็มีการทำแผนต่อเนื่องมาที่ แผนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะเวลา 5 ปี ฉบับที่ 13 (2016-20) ที่เน้นให้มีทิศทางการพัฒนาในทางสีเขียว ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนั้น จึงเป็นโอกาสของผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเทคโนโลยีขั้นสูงและการให้บริการที่สนับสนุนอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในการทำธุรกิจในประเทศจีน เช่น ธุรกิจจีนไม้สับ เป็นต้น

โดยในช่วงไม่กี่ปีที่ผ่านมา ประเทศจีนก็มีการประกาศนโยบายต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการใช้พลังงานทดแทนออกมา เพื่อเป็นการสนับสนุนและรองรับกับแผนการพัฒนาดังกล่าว อย่างเช่น ในปี 2014 คณะกรรมการพลังงานแห่งชาติร่วมกับกรมคุ้มครองสิ่งแวดล้อมออกนโยบาย "เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ควบคุมการใช้เชื้อเพลิงชีวมวลเพื่อเป็นแหล่งผลิตความร้อน" ในปี 2015 ทางคณะกรรมการพัฒนาและปฏิรูปแห่งชาติร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงเกษตรและกระทรวงสิ่งแวดล้อม ก็ได้ร่วมกันออกนโยบาย " เกี่ยวกับการเร่งพัฒนาพืชผลทางการเกษตรเพื่อให้เกิดการใช้ประโยชน์ที่ครอบคลุมและการเผาไหม้ที่สมบูรณ์ " ซึ่งนายกฯ หลี่ เค่อเฉียง ก็ได้เน้นย้ำเรื่องการใช้พลังงานธรรมชาติอีกครั้งในงานประชุมใหญ่สองแผ่นดิน ในปี 2015 ว่า ต้องการเน้นการพัฒนาพลังงานลม พลังงานแสงอาทิตย์และชีวมวลเพื่อเป็นพลังงานทดแทน ในขณะที่อุตสาหกรรมเม็ดไม้สับกำลังเป็นที่นิยม เพราะสามารถผลิตพลังงานชีวมวลที่มีคุณภาพ จีนก็ต้องเร่งพัฒนาการผลิตให้มีคุณภาพและมาตรฐานทุกขั้นตอน โดยเฉพาะการผลิตของอุตสาหกรรมในท้องถิ่น ซึ่งขั้นตอนการเก็บเกี่ยว การจัดเก็บและการขนส่งวัตถุดิบและอื่นๆ ทั้งหมดเหล่านี้ รัฐบาล สมาคม องค์กรทางธุรกิจและสื่ออื่นๆที่เกี่ยวข้อง ต้องเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้อุตสาหกรรมนี้มีการบรรลุเป้าหมายร่วมกัน

ในขณะนี้ ประเทศจีนก็เร่งการส่งเสริมการพัฒนาพลังงานชีวมวล ขยายการลงทุนและการวิจัยของชีวมวลในการผลิตไฟฟ้า อุปกรณ์สำหรับการผลิตชีวมวล เชื้อเพลิงต่างๆที่ผลิตจากชีวมวลเพื่อใช้เป็นแหล่งกำเนิดความร้อนทางเลือกใหม่ การจัดการขยะที่เกิดจากชีวมวล และทำการวิจัยด้านการตลาดเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเม็ดไม้สับ โดยมีการส่งเสริมให้มีการร่วมมือกันทางธุรกิจ ผ่านการประชุมทางวิชาการและกิจกรรมระหว่างประเทศต่างๆ เพื่อให้อุตสาหกรรมนี้สามารถเติบโตได้อย่างยั่งยืนต่อไป

1.1 คำนิยามของไม้สับในสาธารณกรณจีน

ไม้สับ (木屑- มู่เซี่ย) หรือ เศษไม้ หมายถึงผงซีเลื่อย ซักบที่เหลือจากการแปรรูปไม้ ประโยชน์หลักของไม้สับ คือ ใช้เป็นเชื้อเพลิง วัสดุเติมเต็มในโครงกระดูกจำลอง วัสดุเติมในการผลิตกระดาษ หรือเอามาทำเป็นไม้อัดแผ่น

ภาพ 1 – ตัวอย่างชิ้นไม้สับ

1.2 รูปแบบการใช้ไม้สับในจีน

จีนมีการใช้ประโยชน์จากไม้สับ ดังนี้

1. เป็นแหล่งพลังงานและแหล่งความร้อนในชีวิตประจำวัน

เนื่องจากการเผาไหม้ที่มีประสิทธิภาพสูง สะดวกในการจัดเก็บ ใช้งานง่าย สะอาดและปลอดภัย จึงนิยมใช้ในครัวเรือนทั่วไป

2. เป็นเชื้อเพลิงในหม้อไอน้ำ

หม้อไอน้ำในอุตสาหกรรมชีวมวล ถือเป็นอุตสาหกรรมทางเลือกที่มาแทนที่อุตสาหกรรมถ่านหิน น้ำมันเตาและก๊าซธรรมชาติ ซึ่งก็เป็นการแก้ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม

3. เป็นแหล่งผลิตไฟฟ้า

ไม้สับสามารถใช้เป็นเชื้อเพลิงในโรงไฟฟ้า ซึ่งการเผาไหม้ทุก 10000 ตันสามารถแทนที่การเผาถ่านหินแบบมาตรฐานนั้น 8000 ตัน ทำให้ลดการปล่อยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ถึง 160 ตัน ลดการปล่อยควัน 80 ตันและลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 14400 ตัน ซึ่งหม้อไอน้ำขนาด 4 ตัน จะสามารถเผาถ่านหินได้ 3600 ตันต่อปี แต่ถ้าใช้เม็ดเชื้อเพลิงชีวมวลจะประหยัดกว่าการใช้ถ่านหิน 17 ล้านหยวน ประหยัดกว่าน้ำมันเตา 40 ล้านหยวน และประหยัดกว่าก๊าซธรรมชาติถึง 21 ล้านหยวน

4. เป็นวัสดุเติมในการผลิตแผ่นไม้อัด

ผ่านกระบวนการแยกส่วนด้วยเครื่องจักร ทำให้ไม้สับกลายเป็นวัสดุที่มีความบริสุทธิ์ ด้วยการใส่กาวหรือสารอื่นๆ อัดติดไม้สับไว้ในแม่พิมพ์ จนกลายเป็นไม้อัดแผ่น เช่น แผ่นใยไม้อัด MDF (Medium Density Fiberboard)

5. เป็นวัสดุเติมในการผลิตกระดาษ

ไม้สับ สามารถทำการแปรรูปขึ้นต้นเป็นเยื่อกระดาษ หรือจะทำการแปรรูปขึ้นสูงที่โรงงานกระดาษ เพื่อผลิตเป็นกระดาษ

6. เป็นปุ๋ยในการเพาะปลูก

การที่ไม้สับเป็นวัสดุที่มาจากธรรมชาติ จึงถือเป็นปุ๋ยอินทรีย์ชนิดหนึ่ง ที่สามารถนำไปใช้ในการเพาะปลูกตามครัวเรือนได้ ซึ่งก็มีการนำไม้สับไปเป็นต้นเชื้อในการเพาะปลูกเห็ดด้วย นอกจากนี้ ไม้สับ ยังสามารถนำมาผลิตเป็นยากันยุง คุปหอม หรือเป็นตัวดูดซับความชื้น เป็นต้น

ภาพ 2 - ผลิตภัณฑ์จากชิ้นไม้สับ

ภาพ 3 - การใช้ประโยชน์จากไม้สับ

ภาพ 4 - แผนที่แสดงแหล่งรวมธุรกิจชิ้นไม้สับในประเทศจีน

2. การนำเข้าไม้สับของจีน

ปัจจุบัน จีนถือเป็นผู้นำเข้าไม้สับรายใหญ่รายหนึ่งของโลก ซึ่งตัวเลขจากศุลกากรจีน ได้รายงานว่า จีนมีปริมาณการนำเข้าไม้สับในปี 2015 เป็นจำนวนทั้งหมด 9.81 ล้านตัน (ตาราง 1-2) หรือคิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 1,690.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ตาราง 3-4) โดยมีการนำเข้าไม้สับจากประเทศเวียดนามมากที่สุด คิดเป็นจำนวน 4.28 ล้านตัน หรือคิดเป็นมูลค่า 681.77 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองมาคือ ประเทศออสเตรเลียและประเทศไทย ตามลำดับ

ตาราง 1 - แสดงปริมาณการนำเข้าไม้สับที่มาจากไม้ต่างๆที่ไม่ใช่ไม้สนของประเทศจีนจากประเทศต่างๆ
ทั่วโลก (หน่วย: ตัน)

No.	Country	Quantity (Ton)			% Change - 15/14 -
		2013	2014	2015	
	-- World --	8,691,035.43	8,641,735.20	9,695,734.62	12.20
1	Vietnam	4,632,296.57	3,928,002.33	4,280,245.49	8.97
2	Australia	1,200,017.53	2,068,602.91	2,687,625.55	29.92
3	Thailand	1,447,634.37	1,049,566.91	1,205,940.85	14.90
4	Indonesia	1,200,638.53	1,255,420.69	968,160.38	-22.88
5	Chile	24,109.99	110,694.30	378,564.95	241.99
6	South Africa	81,709.77	99,012.59	87,753.70	-11.37
7	Brazil	0.01	77,313.30	77,589.28	0.36
8	Malaysia	103,093.28	52,807.21	9,235.90	-82.51
9	Lithuania	-	-	199.44	-
10	United States	1,410.39	52.53	181.46	245.42

แหล่งที่มา: China Customs

ตาราง 2 - แสดงปริมาณการนำเข้าไม้สับจากไม้สนของประเทศจีนจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก
(หน่วย: ตัน)

No.	Country	Quantity (Ton)			% Change
		2013	2014	2015	
	-- World --	450,724.50	201,739.69	117,281.22	-41.87
1	Fiji	109,982.82	79,097.47	50,962.65	-35.57
2	United States	65,706.04	21,540.97	42,170.80	95.77
3	Australia	215,923.43	84,825.73	19,878.53	-76.57
4	Malaysia	130.61	3,103.44	3,631.00	17
5	Germany	75.54	134.17	247.78	84.67
6	Netherlands	15.34	75.32	223.90	197.27
7	New Zealand	20,264.15	-	61.30	0
8	Singapore	-	-	50.24	0
9	France	0.04	-	19.48	0
10	United Kingdom	-	-	13.68	0

แหล่งที่มา: China Customs

ตาราง 3 - แสดงมูลค่าการนำเข้าไม้สับที่มาจากไม้ต่างๆที่ไม่ใช่ไม้สนของประเทศจีนจากประเทศต่างๆ
ทั่วโลก (หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

No.	Country	Millions of US Dollars			% Share			% Change - 15/14 -
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	
	-- World --	1,472.28	1,500.13	1,669.74	100.00	100.00	100.00	11.31
1	Vietnam	757.03	622.04	681.77	51.42	41.47	40.83	9.6
2	Australia	216.38	407.34	516.88	14.70	27.15	30.96	26.89
3	Thailand	246.77	170.97	189.98	16.76	11.40	11.38	11.12
4	Indonesia	209.41	228.15	167.92	14.22	15.21	10.06	-26.4
5	Chile	5.50	24.28	78.97	0.37	1.62	4.73	225.29
6	South Africa	16.72	22.95	16.55	1.14	1.53	0.99	-27.89
7	Brazil	0.00	16.12	15.50	-	1.08	0.93	-3.85
8	Malaysia	19.43	7.56	1.16	1.32	0.50	0.07	-84.67
9	France	0.47	0.40	0.49	0.03	0.03	0.03	21.61
10	United States	0.49	0.12	0.27	0.03	0.01	0.02	129.95

แหล่งที่มา: China Customs

ตาราง 4 - แสดงมูลค่าการนำเข้าไม้สักจากไม้สนของประเทศจีนจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก

(หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

No.	Country	Millions of US Dollars			% Share			% Change	
		2013	2014	2015	2013	2014	2015	- 15/14 -	
	-- World --	71.35	34.97	20.96	100.00	100.00	100.00	-40.05	
1	Fiji	18.37	14.14	9.12	25.75	40.43	43.51	-35.49	
2	United States	10.03	3.86	7.49	14.06	11.05	35.72	93.88	
3	Australia	35.40	15.29	3.60	49.61	43.73	17.17	-76.46	
4	Malaysia	0.02	0.38	0.45	0.02	1.09	2.13	17.02	
5	Germany	0.06	0.13	0.17	0.09	0.38	0.81	29.77	
6	Netherlands	0.00	0.02	0.06	0.01	0.06	0.30	188.2	
7	Japan	0.01	0.00	0.04	0.01	-	0.21	8046.3	
8	Italy	-	-	0.01	-	-	0.06	0	
9	United Kingdom	-	-	0.01	-	-	0.03	0	
10	New Zealand	3.50	-	0.00	4.90	-	0.02	0	

แหล่งที่มา: China Customs

ทั้งนี้ ประเทศจีนมีการนำเข้าไม้สักจากไม้ชนิดต่างๆยกเว้นไม้สนจากประเทศไทย ในปี 2015 ทั้งสิ้น 1.21 ล้านตัน หรือ คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 189.98 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 11.2 เมื่อเทียบกับมูลค่ารวมในปี 2014 (ตาราง 5-6) ซึ่งการนำเข้าส่วนใหญ่ นั้น เข้ามาทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของจีน โดยผ่านทางด่านของเมืองหนานจิงและเมืองชิงต่าวเป็นหลัก เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมผลิตไฟฟ้า

ตาราง 5 - แสดงปริมาณการนำเข้าไม้สักไทยจากด่านศุลกากรต่างๆของประเทศจีน (หน่วย: ตัน)

No.	District	Quantity (Ton)			% Change	
		2013	2014	2015	- 15/14 -	
	All Districts	1,447,634	1,049,567	1,205,941	15	
1	Nanjing	53,916	238,513	551,689	131	
2	Qingdao	859,278	473,271	415,278	- 12	
3	Zhanjiang	450,188	337,772	238,912	- 29	
4	Huangpu	-	10	61	510	
5	Haikou	42,742	-	-	-	
6	Nanning	41,510	-	-	-	

แหล่งที่มา: China Customs

ตาราง 6 - แสดงมูลค่าการนำเข้าไม้สักไทยจากด่านศุลกากรต่างๆของประเทศจีน

(หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

No.	District	Millions of US Dollars			% Change	
		2013	2014	2015	- 15/14 -	
	-- All Districts --	246.77	170.97	189.98	11.12	
1	Nanjing	8.32	37.44	82.86	121.34	
2	Qingdao	154.75	83.49	72.05	-13.71	
3	Zhanjiang	71.12	50.04	35.04	-29.98	
4	Huangpu	0.00	0.00	0.03	647.20	
5	Haikou	6.67	0.00	0.00	0.00	
6	Nanning	5.90	0.00	0.00	0.00	

แหล่งที่มา: China Customs

จากการที่ประเทศจีนได้ มุ่งมั่นให้มีการใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม จึงเป็นโอกาสอันดี สำหรับผู้ประกอบการไทย ที่จะมีทำการขยายธุรกิจการส่งออกชิ้นไม้สักสู่ประเทศจีน เพราะแนวโน้มความต้องการใช้ชิ้นไม้สักของประเทศจีนจะมีมากขึ้นเรื่อยๆ

3. ข้อควรรู้สำหรับผู้ที่ต้องการส่งออกไม้สักจากประเทศไทย

3.1 ขั้นตอนการส่งออกไม้สักจากประเทศไทย

1. ขอใบอนุญาตในการส่งออกโดยมีหนังสือรับรองจากกรมป่าไม้
2. ทำบัตรประจำตัวผู้ส่งออก-นำเข้าและขอใบอนุญาตจากกรมการค้าต่างประเทศ

3.2 ขั้นตอนการนำเข้าไม้สักสู่ประเทศจีน

ต้องมีเอกสารประกอบการนำเข้า ดังนี้

1. ใบรับรองคุณภาพของสินค้าจาก Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine (AQSIQ)
2. ใบอนุญาตของผู้รับสินค้าในประเทศจีนหรือตัวแทนจำหน่ายในจีน
3. ใบอนุญาตการนำเข้าสินค้า จาก China Certificate & Inspection (Group) Co., Ltd. (CCIC)
4. ใบรับรองมาตรฐานของสินค้าจาก International Standard Organization (ISO) (ถ้ามี)
5. ใบรับรองความเป็นมิตรของสินค้ากับสิ่งแวดล้อม (ถ้ามี)

3.3 ภาษีสำหรับการนำเข้าสินค้าไม้สักสู่ประเทศจีน

1. ภาษีการนำเข้าสินค้าไม้สัก คิดในอัตราร้อยละ 8
2. ภาษีมูลค่าเพิ่มของสินค้า คิดในอัตราร้อยละ 17

หมายเหตุ - หากผู้นำเข้าสามารถแสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า (Form E) จากประเทศไทยต่อเจ้าหน้าที่ศุลกากรจีน ก็จะได้รับยกเว้นภาษีการนำเข้าสินค้าไม้สัก

ทั้งนี้ สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว
กวางโจว โทร. (86) 20-8384-9453 e-mail: thaitcguangzhou@ditp.go.th

สำนักงานส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว
มิถุนายน 2559